

Tamir ve bakım hizmeti verilen makinenin arıza yapması nedeniyle, önceki dönemde tahsil edilen bedelin iadesi için iade faturası düzenlenip düzenlenemeyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[6-2018/497]-1268769
Tarih	10.11.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-125[6-2018/497]-...

Konu : Tamir ve bakım hizmeti verilen makinenin arıza yapması nedeniyle, önceki dönemde tahsil edilen bedelin iadesi için iade faturası düzenlenip düzenlenemeyeceği

İlgi

:

.....

İlgide kayıtlı özelve talep formunda; makine bakım ve onarım faaliyetinde bulunduğunuzu, 2017 yılında müşterinizin makinesinin bakım ve onarımını yapıp bu hizmet karşılığında müşteri adına fatura düzenlediğinizi, ancak 2018 yılında servis hizmetini yaptığınız makinenin arıza vermesi nedeniyle daha önce kestiğiniz faturaya karşılık müşteri tarafından iade faturası düzenlendiğini belirterek, 2018 yılında müşteriniz tarafından adınıza kesilen faturada gösterilen bedelin gider olarak kurum kazancından ve bu bedele ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin hesaplanan KDV'den indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin, Kanunun 1 inci maddesinde yazılı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca safi kurum kazancının tespit edilmesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi yanında Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde ticari kazancın tespitinde indirilebilecek giderler sayılmış olup anılan maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilebilmesi için yapılan genel giderlerin matrahtan indirilebilmesi için giderle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında illiyet bağının bulunması, giderin keyfi olmaması yani kazancın elde edilmesi için mecburi olarak yapılması, yapılan gider karşılığında gayri maddi bir kıymet iktisap edilmemiş olması ve bu giderlerin tevsik edici belgelere dayandırılarak (fatura,

fatura yerine geçen vesikalar gibi) yasal kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 2017 yılında verilen bakım ve onarım hizmetine istinaden elde ettiğiniz tutarlar, bu dönemde tahakkuk etmiş olduğundan, söz konusu tutarların, 2017 yılı kurum kazancına dâhil edilerek vergilendirilmiş olması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2018 yılında servisini yaptığınız makinenin arıza vermesi nedeniyle 2017 yılında kestiğiniz faturaya ilişkin alınan tutarın müşteriye geri iade edilmesi durumunda, söz konusu tutarın, iade edildiği 2018 yılı safi kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi mümkün bulunmaktadır.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı KDV Kanununun;

10 uncu maddesinin (a) bendinde; mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde malın teslimi veya hizmetin yapılması anında, (b) bendinde; malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,

35 inci maddesinde ise, malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltereği,

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketiniz tarafından verilen servis hizmeti ifa edildiğinde hizmet tamamlanmış olduğundan, bu aşamadan sonra hizmetin iadesi mümkün bulunmayacak olup, söz konusu hizmet iade edilemeyeceğinden, şirketinizin tamamlamış olduğu bir hizmet için iade faturası düzenlenmesi mümkün değildir.

III- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, "Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluştaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.",

- 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.",

- 229 uncu maddesinde, "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.",

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde ise "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, şirketiniz tarafından verilen servis hizmeti ifa edildiğinde hizmet tamamlanmış olduğundan, bu aşamadan sonra hizmetin iadesi mümkün bulunmamaktadır. Bu itibarla, söz konusu hizmet iade edilemeyeceğinden, şirketinizin ifasını tamamlamış olduğu bir hizmet için adınıza iade faturası düzenlenmesi mümkün değildir.

Ancak, hizmetin kısmen verilmiş olması veya sözleşmede belirtilen evsafa olmaması gibi nedenlerle hizmet bedelinde bir düzeltmenin/azalmanın söz konusu olması durumunda, bu düzeltme işlemine ilişkin olarak, işlemin mahiyetine ilişkin bir şerhe yer verilmek ve alıcı adına daha önce düzenlenen faturaya atıf yapılmak suretiyle, alıcı tarafından düzeltme işlemi kapsamında fatura düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026